

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stefan Władysław
Nazwisko: Kraszewski
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 03-08-1932
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Irena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Stefan Kraszewski został zatrzymany 2.09.1948 w Warszawie. Oskarżony został o to, że: „w końcu 1947 w Warszawie założył nielegalny związek pod nazwą OPAK (Oddziały Pomocnicze Armii Krajowej) mając na celu zmianę przemocą Ustroju Państwa Polskiego. W związku nielegalnym pełnił funkcje komendanta (...). Od grudnia 1947 do 17 września 1948 bez prawnego zezwolenia władz posiadał pistolet typu >Sauer< i granat bez zapalnika (...)”. W dniu 24.11.1948 przesłano akt oskarżenia do Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie. Uznany winnym za założenie organizacji OPAK i nielegalne przechowywanie broni, wyrokiem z 31.12.1948 skazany na 5 lat pozbawienia wolności. W związku ze skargą rewizyjną wniesioną 4.02.1949, Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie postanowieniem z dnia 30.09.1949 zmniejszył wyrok do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.	IPN BU 999/757 (Sr 1533/48).	
Akta administracyjne. Ww. został odnotowany w Księdze Głównej więźniów w Rawiczu za lata 1949-1950 i w skorowidzu do książki więźniów w Bojanowie.	IPN Po 3/36 (19/163), IPN Po 3/46, IPN Po 3/96.	
Ww. objęty został rozpracowaniem od 20.08.1951 do 23.11.1951 w ramach Sprawy Agenturalnego Rozpracowania kryptonim „Śmiali” założonej przez Wydział V UBP na m.st. Warszawę. Na podstawie meldunku informatora o ps. „Zygmunt”, że S. Kraszewski z kilkoma kolegami założyli nielegalną organizację. „Grupa ta postawiła sobie za zadanie sianie wrogiej propagandy przeciw ZSRR i Krajom Demokracji Ludowej, a w późniejszym okresie po dobrym zorganizowaniu się miała robić napady na członków Partii pracowników UB i likwidowania niewygodnych dla nich ludzi”. Materiały 6.06.1956 złożono do archiwum WUdsBP pod sygnaturą 199/II.	IPN BU 0235/191 t. 1-2 (199/II).	

W dniu 19.02.1952 Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie uznał S. Kraszewskiego winnym „(...) że w maju 1951 w Warszawie w celu usiłowania przemocą zmiany ustroju Państwa Polskiego [wszedł] w porozumienie (...) i został skazany na 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 2 lata oraz przepadek całego mienia” z art. 88 § 1 w zw. z art. 86 § 2 KKWP.

IPN BU 1011/46 (SR 114/52).

Teczka zawiera opracowanie historyczne Wydziału "C" KS MO z 31.05.1973 pn. "Charakterystyka nr 6". Ww. występuje w opracowaniu pod ps. „Piorun”. Jako założyciel i dowódca młodzieżowej organizacji „Oddziały Pomocnicze Armii Krajowej” (OPAK) powstałej pod koniec 1947 w Warszawie. Organizacja wzorowana była na harcerstwie, liczyła 11 członków i 2 współpracowników. Działalność organizacji ograniczała się do zbiórek, musztry, przeprowadzono wykład na temat obchodzenia się z bronią. Wydana UB w sierpniu 1948 przez jednego z jej członków. Dnia 15.09.1948 S. Kraszewski został aresztowany, a 31.12.1948 skazany na 5 lat więzienia. W dniu 30.09.1949 Najwyższy Sąd Wojskowy zmienił wyrok na 2 lata i 6 miesięcy. Po wyjściu z więzienia w roku Stefan Kraszewski utworzył nową organizację, nastawioną na walkę propagandową (przyjął pseudonim „W”). Grupa została rozpracowana przez Wydział V UBP na m.st. Warszawę przy pomocy TW „Zygmunt”. Kraszewski został aresztowany 9.09.1951 Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 19.02.1952 skazany na 5 lat pozbawienia wolności. Materiały 2.02.1976 złożono do archiwum Wydziału "C" MSW pod sygnaturą 1562/R.

IPN BU 0644/199 (1562/R), IPN BU 0190/6 (charakterystyki nr 6).